

ban02 DE EFFECTENBEURS en DE OPTIEBEURS

Op de Amsterdamse Effectenbeurs worden aandelen en obligaties verhandeld.

Een **aandeel** is een bewijs van mede-eigendom van een onderneming. Winstuitkeringen en koersveranderingen bepalen samen het rendement van een aandeel. Het **rendement** is te berekenen door de opbrengst in een periode te berekenen als percentage van het ingelegde bedrag. Het rendement op aandelen kan sterk variëren. Bovendien lopen aandeelhouders het risico de waarde van hun aandelen kwijt te raken als het bedrijf failliet gaat. Beleggen in aandelen is risicovoller dan beleggen in obligaties. Tegenover deze onzekerheid staat een hoger verwacht rendement.

Obligaties zijn langlopende schuldbewijzen van bedrijven of overheden met een vaste looptijd en een vaste rente. Beleggen in obligaties biedt meer zekerheid dan beleggen in aandelen. Tegenover deze zekerheid staat een lager verwacht rendement.

Beleggers houden rekening met het verwachte rendement en het bijbehorende risico van een belegging. Beleggers willen gecompenseerd worden voor het risico dat zij nemen. In het algemeen geldt dat een hoger risico gepaard gaat met een hoger verwacht rendement. Het verwachte rendement bevat dan een **risicopremie**: een beloning bovenop het rendement van een risicoloze belegging.

De hoogte van de **rente** beïnvloedt de effectenkoersen.

Als de rente stijgt, is er op spaartegoeden en nieuwe obligaties meer te verdienen. De vraag naar aandelen neemt af, waardoor de koersen van aandelen dalen. Ook indirect zet een rentestijging de koersen van aandelen onder druk. Bedrijven zullen minder lenen om te investeren en gezinnen zullen minder lenen om te consumeren, waardoor de winsten en winstuitkeringen aan aandeelhouders dalen.

Als de rente stijgt, leveren bestaande obligaties vergeleken met nieuwe obligaties minder rente op. De vraag naar bestaande obligaties neemt af, waardoor de koers van bestaande obligaties daalt.

Op de Europese Optiebeurs worden optiecontracten verhandeld.

Een **optie** is het recht (niet de plicht) om gedurende 3, 6 of 9 maanden 100 bepaalde aandelen tegen een vooraf bepaalde koers (uitoefenprijs) te kopen (**calloptie**) of te verkopen (**putoptie**).

In de praktijk wordt de winst op optiecontracten meestal gerealiseerd door de opties tegen een hogere prijs te verkopen dan waarvoor men zelf gekocht heeft.

Als op de effectenbeurs de verwachte koersstijging (bij callopties) of koersdaling (bij putopties) van het onderliggende aandeel achterwege blijft, is de gekochte optie waardeloos geworden.